

Diarienummer: LED 2019/318
Handling: 3

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se
ku.rs@regeringskansliet.se

Yttrande över Utkast till lagrådsremiss En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket

Diskrimineringsombudsmannen (DO) har anmodats att yttra sig över ovanstående utkast till lagrådsremiss. DO vill utifrån sitt verksamhetsområde lämna följande synpunkter.

DO vill understryka att det är positivt om Sverige genom lagstiftning formaliserar statens skyldighet att konsultera samer. För att arbetet mot diskriminering av samer och för samers tillgång till lika rättigheter och möjligheter ska vara effektivt, legitimt och ta sin utgångspunkt i urfolksrätten är det avgörande att säkerställa samers rätt till inflytande och delaktighet i beslut som berör dem och att beslut som rör samers rättigheter inte fattas utan fritt och informerat samtycke från samer.

I DO:s remissvar över promemorian Konsultation i frågor som rör det samiska folket (Ds 2017:43) framförde myndigheten synpunkter på att förslaget i promemorian behövde utvecklas i vissa avseenden. Ombudsmannen kan notera att positiva förändringar gjorts i utkastet till lagrådsremiss utifrån skrivningarna i promemorian, men vissa frågor behöver alltså utvecklas ytterligare.

En central fråga för att förslaget ska kunna bidra till att säkerställa samiskt inflytande och samisk delaktighet i enlighet med internationella regleringar om konsultationer med urfolk bör Sametinget, samiska organisationer, samebyar och enskilda samiska rättighetsinnehavare ha en möjlighet att överklaga beslut som fattas utan tillräcklig konsultation. I utkastet till lagrådsremiss framförs att en sådan överklagandemöjlighet skulle utgöra ett ”nytt och komplicerat inslag i det förvaltningsrättsliga systemet” och att det därför inte bör införas en särskild rätt för samiska företrädare att överklaga ett beslut i ett konsultationsärende. Enligt DO är den föreslagna konsultationsordningen i sig ett nytt inslag i det förvaltningsrättsliga systemet vilket därför snarare skulle kunna motivera införandet av en särskild överklagandemöjlighet. Mot denna bakgrund menar DO att

förslaget till lag om konsultation i frågor som rör det samiska folket behöver utvecklas med en bestämmelse om överklagandemöjlighet.

DO vill i sammanhanget även understryka nödvändigheten att Sametinget, samiska organisationer och samebyar får reella möjligheter och förutsättningar, inte minst i fråga om ekonomiska medel, för att utifrån egna villkor delta i konsultationer på lika villkor.

Beslut i detta ärende har fattats av diskrimineringsombudsmannen Agneta Broberg efter utredning och förslag från utredaren Björn Brodin.

Agneta Broberg
Diskrimineringsombudsman

Björn Brodin
Utredare